

# LUD

Wychodzi dwa razy na tydzień: w wtorki i piątki, wieczorem

Wydawca i Redaktor: **Książd Jan Palka**

Redakcja i Administracja otwarte są codziennie (prócz niedziel i świąt) od 8—11 godz. rano i od 1—5 godz. po południu.

**PRENUMERATA:** W Brazylii 12000 platina z góry; w Argentynie 6 pezów; w Polsce 14 zł; w Ameryce Północnej 2,50 dolary; w Urugwaju 4 pezy urugwajskie.

Adres Redakcji: **Luduc: Curytyba — Avenida Dr. Jayme Reis, Nr. 583**  
Adres dla listów: **Curytyba — Caixa postal 155 — Paraná — Brasil**  
Adres telegraficzny: **Redacção •Lud• Curytyba**

**Ceny ogłoszeń:** — Ogłoszenia tylko zgóry płatne.  
Do 3 cm. szerokości przez 1 lam do 3 razy 50000  
Od 1 „ „ „ 1 „ za każdy raz na stronie ogłoszeń 5500  
Od rocznych ogłoszeń zgóry zapłaconych na stronie ogłoszeń 40 proc. zniżki  
Od nekrologów 4 cm. szerokości przez 1 lam 35000  
Ogłoszenia w teście według umowy

**CENA NUMERU 300 rejsów.**

W Kurytybie do nabycia w sklepach pp.: R. Plekarza - Kubisa i Floreckiego.  
W mieście São Paulo: w kioskach około poczty głównej; Estação Luz, Sorocabana i Braz.  
W Porto Alegre: agent Grzegorz Kulesza - Filho, Rua do Parque 481.

Jornal polonez „LUD” publicações à noite terça-sexta-feira

## Bolszewizm a nazizm

Po wojnie światowej dwa głównie kierunki opanowały świat. One to, nie tylko że się odbiły głośnym echem niemal w każdym państwie ale już i wydały swój owoc. Są to: bolszewizm i niemiecki socjalizm narodowy. Prócz tych dwóch kierunków, daje się zauważyć szereg innych systemów a raczej odmian dyktatury, które są już mniej interesujące. Współczesne nam systemy polityczne są ciekawe w swej absurdalności. Napozór stworzono państwa demokratyczne, w rzeczywistości zniesiono całkowitą wolność i prawa demokratyczne obywatela.

Rosja i Niemcy (nie włączając w to terytorjum Rosji azjatyckiej) przedstawiają w Europie potęgę terytorjalną, gdyż zajmują 5 milionów i 889 kilometrów kwadratowych na 11 milionów i 420 tysięcy całej Europy. A więc, obejmują po wierzchniej, przechodząc połowę terytorjum całej Europy. Ponadto obejmują około 215 milionów mieszkańców, oczywiście nie wliczając w to mieszkańców Rosji azjatyckiej. Rosjan łatwo się porozumieć swoim językiem z ludami, objętymi cywilizacją słowiańską. Język niemiecki natomiast, jest najbardziej rozpowszechnionym w całej Europie. Kierunki polityczne Rosji i Niemiec są najsilniejszymi kierunkami Europy, już to dla ich rozciągłości już to dla głębi istoty.

Inne tyranie czarne czy białe, powstały po wojnie, pod wodzą różnych dyktatorów i mogą jeszcze powstać w tej niespokojnej Europie — też po wojnie, do której w wysiłku zbrojeń ona nasłapo pędzi.

Bolszewizm i niemiecki socjalizm narodowy, zdawałoby się, że się wzajemnie wykluczają. Że jeden jest zaprzeczeniem drugiego, albowiem cel, idea, logika i istota są zupełnie różne. Te dwa potężne kierunki, które wzajemnie się zwalczają, z dniem każdym dowodzą, że niemiecki socjalizm przestaje być zaprzeczeniem bolszewizmu, gdyż prawie że nieświadomie przyjmuje jego ideologię i metody walki. Jak jednego tak i drugiego kierunku źródło pochodzenia jest jedno.

Przewrót, jakiego dokonała wojna, ograniczył się nie tylko do strony materialnej ale objął sferę duchową. Wprowadziła ona prostru i nieuczciwą drogą, nieuczciwą drogą, przedewszystkiem przez gwalt. Dotychczasowy nacjonalizm polityczny zrodził nacjonalizm ekonomiczny i dał początek snom i wizjom o ekonomji państwowej. Wkrótce sny i wizje przybrały oblicze rzeczywistości. Państwo położyło rękę na pulsie życia obywatela. I w ten sposób pozbawiono go wolności obrony swoich interesów.

Bolszewizm i niemiecki socjalizm, mając za go-

sy — ażeby stworzyć nowoczesne pogaństwo. Podobnie i w Rosji do dziś trwa przesładowanie każdej religji — a więc: żydowskiej, prawosławnej, katolickiej itp. Prześladuje się w Rosji religję a w życie wprowadza się ateizm. Systemy polityczne, oparte na absolutyzmie, nigdy nie dadzą prawdziwej wolności religji, albowiem państwo jest w wszystkim a politykę przenosi się nad religję. Stąd też nie może być mowy o jakiejś tolerancji.

W Rosji jest jeden system partji rządzącej i nie wolno go krytykować, podobnie i w Niemczech. W Rosji szef partji, Stalic, jest wolny od krytyki, jest najwyższym ustawodawcą i samem prawem, podobnie i Hitler jest takim bożyszczem, którego nie obowiązują prawa a które na wszystkich nakłada.

Przy tego rodzaju rządach, rząd nie liczy się z opinią publiczną, bo jej obywatelowi nie wolno wypowiadać. Ale sam opinij urabia przez prasę, rządow, kino, teatr, radio itp. Dyktator jest w wszystkim, jest panem absolutnym. On jest przedstawicielem narodu, polityki, religji, sprawiedliwości, czyni wszystko, co mu się podoba, a nikomu nie wolno rozstrząsać jego postępowania. Takim dyktatorem jest Stalin, takim jest Hitler. Żaden król, żaden cesarz dotychczas, nie miał tak absolutnej władzy, jaką się oni cieszą. Hitler jest z zawodu malarzem pokojowym i starczy tylko przeczytać jego książkę, ażeby urobić sobie zdanie o jego kulturze. To wszystko jest małoznaczące.

Przecież i Napoleon nie znał gramatyki. Świeżo wydane jego listy, do drugiej żony Marii Luizy, aż roją się od błędów. Nie przeszkadza to wcale, by w Rosji i Niemczech mówiono o Stalinie i Hitlerze, że są geniuszami myśli i że wszystko przewidują. Jeden i drugi jest krwawym dyktatorem. Krew naocznie i poznacznie leje się nieustannie.

Tak więc, te dwa kierunki, cieszące się absolutną władzą, zwalczają się w imię przeciwnych idei — a zwalczają się i utrzymują przy pomocy tych samych metod. Naród zaś rozfanatyzowany, nasłapo idzie za jednym i drugim swym krwawym wodzem, wierząc, że tą drogą dojdzie do upragnionego szczęścia. (j.)

## Wyniki wyborów w Polsce

Wybory do Sejmu w Polsce odbyły się dnia 8 go września, w myśl ordynacji wyborczej, uchwalonej po śmierci J. Piłsudskiego. Jeszcze nigdy nie było takiej obywatelskości przy wyborach, jak tym razem. Ta obywatelskość publiczności, jest wynikiem nowo uchwalonego systemu wyborczego, w myśl którego sformowano agitację wśród partji politycznych a dla dobrej ciał wyborczego, powiedzieć można, narzucono kandydatów.

Zapowiadany bojkot przez

partje opozycyjne, nie obył się bez odgłosu w chwili wyborów. Wskutek tego władze bezpieczeństwa, były zmuszone osadzić w więzieniu pokazując liczbę członków narodowej demokracji, narodowców i komunistów. W sferach urzędowych sądzi się, że udział partji opozycyjnych w głosowaniu, nie był wiele mniejszy, jak przy ostatnich wyborach. Ostateczne wyniki głosowania będą podane do wiadomości publicznej 20 b. m. Do sejmki weszli kandydaci z bloku rządowego. Z punktu

## O SZLAKU Marszałka Piłsudskiego MÓWI PREZES LIGI DROGOWEJ

Droga, która łączy Wilno z Krakowem, poprzez Grodno, Warszawę i Kielce, przecina całą niemal Polskę od północno-wschodnich jej rubieży aż do południowo-zachodnich jej granic.

Droga ta niczem prawie nie różni się od wielu innych dróg w Polsce, od niedawna jednak skupiła na sobie uwagę całego Polskiego Narodu.

Stać się to z chwila, gdy życie zakończył Wódz Narodu, Marszałek Piłsudski, gdy w Krakowie złożono wśród Królów na Wawelu Jego trumnę, a serce zgodnie z ostatnią Jego wolą spoczęło w Wilnie, wstęp Jego ukochanej Matki. Wtedy droga między Krakowem i Wilnem nabrała symbolicznego znaczenia, jako łącznik między temi dwoma drogami szczególnie umiłowanymi przez wielkiego Marszałka i na której, dziwnym losu rządzeniem, skupiły się wszystkie niemal ośrodki, bliżej związane z życiem i dziełem Marszałka.

Urodzony 1867 r. w Żułowie pod Wilnem, tutaj spędził dziecięce swe lata, w Wilnie do szkoły uczęszczał i pierwsze kroki bojownika o Polskę stawiał.

Gdy zesłany na Sybir, o powrocie marzył, do dalszej walki się gotując, Matka Boska Ostrobramska podporą Mu była, Jej też wierność do zgonu zachował.

Kraków był świadkiem powstania legionów przed wojną jesienną światową, stamtąd też Marszałek 6-go sierpnia 1914 r. wyruszył na czele swych oddziałów, które miały być zaczątkiem wielkiej Polskiej Armji.

Z Krakowa przez Miechów,

Jędrzejów do Kielce, podązał Komendant Piłsudski ze swymi żołnierzami, stającą pierwsze boje.

Odoinek ten drogi, zwany obecnie Szlakiem Kadrowki, związany jest ściśle z tym pierwszym okresem Walki Legionów.

Warszawa, stolica, w której Marszałek rządził od 1918 r. jako Naczelnik Państwa, czy jako Wódz Narodu, w której przeżył chwile najcięższe, lecz i najwocześniejsze, dając z siebie krajowi pełnię swego rozumu, swej pracy i swojej miłości.

W Warszawie Marszałek życie zakończył 12 maja 1935 r. i zasługom Jego hołd oddała nie tylko cała Polska, lecz i świat cały.

Pod Warszawą, na drodze do Wilna, pod Radzyminem, jest omentarz wojskowy, gdzie spoczął żołnierz, obrońcy Warszawy z roku 1920, gdy pod dowództwem Marszałka Piłsudskiego polskie wojska złamały napór wojsk bolszewickich, idących na zagładę Europy.

Białystok i Grodno dalsze etapy zwycięskiej ofensywy Marszałka i znowu Wilno — obiekt zwycięskiej akcji bojowej Marszałka.

Dzisiaj, gdy po swym zgonie, Marszałek pozostał symbolem Odrodzonej Ojczyzny, ideałem walki czynu i zaparcia się osobistego i gdy wszelka pamiątka po Nim nabiera charakteru narodowej relikwji, droga między Krakowem, Kielcami, Warszawą i Wilnem, nabiera symbolicznego znaczenia i pod popularną nazwą «Szlaku Marszałka Piłsudskiego» skupić będzie nadal uwagę Rządu i całego społeczeństwa.

(Dokończenie na stronie 2-giej)

widzenia ekonomicznego, jak się uważa w sferach bloku rządowego, tego rodzaju doświadczenie nie jest zbyt szczęśliwym.

W związku z dokonaniem wyborami, przypuszczają się w kręgach politycznych, że marszałkiem sejmu zostanie Walerji Ślawek. Zmiany ministerjalne przewidywane są na październik.

Według danych, prowizorycznie obliczonych, liczba głosujących z całego kraju, wyno-

sila 7.676.681, podczas gdy liczba uprawnionych do głosowania wyborców, wynosiła 16.583.000. Zatem, przy urnie stawilo się tylko 435 proc. Procent wyborców, z roku 1930, wynosił 748 proc. Więcej, jak wynika z przeprowadzonego porównania, liczba głosujących zmniejszyła się o 283 proc.

Do sejmki wchodzi 124 Polaków, 19 ukraińców, 4 żydów i 1 Moskał.

Estado de São Paulo x 10 b. m.

## WIADOMOŚCI Z POLSKI I O POLSCE

### OŻYWIENIE HANDLU W POLSCE

Jak podejże Agencja Havasa, do Rio de Janeiro wyjechał Henryk Taubenfeld, sekretarz generalny Izby Handlowej i Przemysłowej w Polsce, celem rozpatrzenia się w możliwościach

nawiązania stosunków handlowych z Ameryką Łacińską. Pan Taubenfeld odwiedzi najpierw Brazylię, następnie uda się do Argentyny.

### Ignacy Paderewski

PRZYBEDŹE NA SWÓJ JUBILEUSZ DO AMERYKI  
Ignacy Jan Paderewski, największy z nowoczesnych pianistów wirtuozów i jeden z czołowych mężów stanu w powojen-

nej Europie, prawdopodobnie będzie obchodził swoje 75-te urodziny w Chicago.  
Mistrz będzie w Ameryce w



W całego świata

SZEŚĆ POWODÓW dlaczego Anglja oponuje polityce Włoch

Anglicy obawiają się wzrostu wpływów włoskich, wojny białyh z czarnymi i osłabienia Europy

1. Polityka Wielkiej Brytanji opiera się obecnie wszędzie na szczerem pragnieniu utrzymania pokoju.

2. Anglikom nie podoba się idea Włoch stania się wielką potęgą kolonialną w Afryce.

3. Dla Wielkiej Brytanji jest niepożądanym gdziekolwiek zbrojny konflikt, a szczególnie wojna między białymi i czarnymi w Afryce.

4. Wielka Brytania prawdziwie

daży do ustanowienia kolektywnego systemu bezpieczeństwa w Europie.

5. Dyplomacja angielska jest również mocno zaniepokojona o losy Ligi Narodów.

6. Anglijcy żywią głębokie poważanie dla premiera Mussoliniego, jako męża stanu i polityka.

KŁĘSKA POWODZI W CHINACH

2 miliony ofiar nieszczęścia

Pomimo wielkich wysiłków, nie udało się zatrzymać wzbierających fal Hoang-Ho.

ZABOJCZY HURAGAN W ROSJI

W Rostowie nad Donem, zapał onegdaj straszny huragan.

ty zalane. Huragan zniszczył 26 domów, a pioruny wywołały wiele pożarów.

ZERWANIE ZARĘCZYN KRÓLEWSKICH PRZYCZYNA REWOLUCJI W ALBANJI

Rewolucja w Albanji miała niezwykłą przyczynę. Oto król Zogu zaręczył się swojemu synowi z córką Beja Varlacji.

Powstańcy mieli także inny cel na myśli; chcieli bowiem uwolnić Albanję od wpływów włoskich.

Po zamachu na samochód królowski i zabiciu generała Gilardi, doszło do krwawej potyczki.

ZE STANÓW ZJEDNOCZONYCH

Cała wielka prasa amerykańska rozpoczęła ostro i gwałtowny atak na Mussoliniego.

wa żądać, aby jej powiedziano, w jakim sosie ma zostać pożartą.

Janina Furmanlak Schmidinger

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystryki.

Nowość!

Znana w całym świecie wytwórnia filmowa 'Program Art' nakręciła nowy film 'Primavera do Amor'.

Dzisiaj wyświetla ten porwany film kino 'Falicio' w Kurytybie.

Niezwykły ten film publiczność Kurytyby będzie oglądała dzięki firmie 'Empresa H. Oliva & Bley'.

W filmie 'Wiosna Miłości' będziemy oglądać wstrząsające momenty z życia Schuberta.

Reżyseria: Visconde de Nacar 809, Telefon 8-8-8.

Dr. Carlos Heller

Praktykował w hamburskich i paryskich szpitalach. - Klinika ogólna. Leczy specjalnie choroby skóry.

BALSAMO SIA HELENA Infallível contra dores.

Słynne lekarstwo HAEMATOGEN DRA HOMMEL'A



HAEMATOGEN D-ra Hommela działa ze skutkiem.

Dr. Carlos Moreira

Profesor fakultetu medycznego. Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła.

APEKA HUMANITARIA - DROGARIA

Rua Dr. Trajano Reis N 37 - Curityba. Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich.

leczy reumatyzm, bóle, pierświe, bóle zębów uszu, neuralgi, koliki, świeże rany i t. p.

HISTORIA SIĘ POWTARZA

Radzą trzy wielkie mocarstwa w Paryżu i Genewie nad rozbiorem Ejiopji.

Technika ta sama. Mówiło się wtedy, jak się mówi dziś, że u państwa nad rozbiorem Polski.

Mówią w Paryżu Francuz, Anglik i Włoch, że dla świętego spokoju należy podzielić Etiopję na trzy 'wpływy'.

Historja powtarza się, lecz nie we wszystkich szczegółach. Główne wypadki są podobne jednemu drugiemu.

do drugiego, a szczegóły mogą być odmienne, stosownie do geografji, klimatu, odporności napaśniętego narodu i względów na przeszłość.

Zwyczaje w Etiopji

Amerykański finansista H. Murray Jacoby, który w 1930 roku był w Addis Abeba, jako specjalny amerykański ambasador na uroczystościach koronacyjnych króla Etiopji.

Najpierw powiada, zwad Ejiopozka Abisjczykiem, nie jest rzeczą w sobie, bo się obraz.

nieście zwycięstwo dostanie więcej za swoje trudy.

Podają w prasie, że w Paryżu pracują trzy przodujące cywilizacji mocarstwa nad problemem uniknięcia wojny.

We wszystkich funkcjach towarzyskich i dyplomatycznych, kobiety biorą udział na równi z mężczyznami.

Następuje jest coś w rodzaju drugiego, niższego plemienia, Gallawie, lud Hamickiego pochodzenia.

loszą około 5,000,000 głów, dzieląc się na wyznania chrześcijańskie, mahometańskie i pogańskie.

Zę świata katolickiego

KATOLICY AMERYKAŃSOY A POKÓJ MIĘDZYKRAJOWY

W jednym z ostatnich numerów tygodnika katolickiego 'America' o. Patterson T. J. zastanawia się w obszernym referacie nad zagadnieniem, jakiem powinno być stanowisko katolików amerykańskich wobec zagrażającej światu coraz bardziej wojny międzynarodowej.

Zdaniem autora artykułu nie może być mowy o długotrwałym pokoju na świecie, dopóki będą istniały państwa uprzywilejowane i państwa, pozbawione praw przy usługujących innym.

KATOLICY W CHINACH

Według danych świeżo opublikowanego 'China Christian Yearbook' Chiny posiadają obecnie 2.702.468 zarejestrowanych katolików.

CAŁA REDAKCJA PISMA KATOLICY W CHINACH

Donoszą z Tszanfu w Chinach, że cały skład redakcyjny miejscowego pisma angielsko-chińskiego 'Kwanghwapo' w jednym dniu

MISJONARZE KATOLICY W SŁUŻBIE MEDYCYNY

Bracla mniejsi od św. Jaua Chrzciciela i siostry terezijskiej, wyzoleni przez wybitnego okulisty X. Szunewicza.

nych plemion i ras, takich jak Daniakowie, wyznania mahometańskiego, plemię nadzwyczaj wojownicze, plemię Somaliowie i inni.

mi, jak ma postępować, by utrzymać pokój, a równocześnie prowadzić włączając swoją własną nacjonalistyczną politykę gospodarczą i starają się na każdym kroku przesłonić, wyprzedzić i zwyciężyć Japonję.

mi, jak ma postępować, by utrzymać pokój, a równocześnie prowadzić włączając swoją własną nacjonalistyczną politykę gospodarczą i starają się na każdym kroku przesłonić, wyprzedzić i zwyciężyć Japonję.

przystąpił do Kościoła katolickiego. Jednocześnie z 3 ma redaktorami Chrześc św. przyjął żonę i ożworo dzieci redaktora.

il w Ankuo w prowincji Hopel w Ohinach, lecznicze okulistyczną, która doznała wielkiego powodzenia. Liczba poraż wzięta tak, że ostatecznie zgłasza się dziennie do 200 pacjentów. (KAP.)

# APHTOSA

Uczeni podają do wiadomości, że już istnieje środek przeciw chorobom bydła, występującym pod nazwą

## APHTOSA

U bydła stosuje się zastrzyki ze słynnego a skutecznego lekarstwa

# Sorovita

która szybko działa i jest już bardzo rozpowszechniona.

Wystarczy tylko jeden zastrzyk w roku, by bydło uchronić przed Aphantosą. Lekarstwo to nie szkodzi bydłu ni mleku.

### SOROVITA

Leczy z pełnym skutkiem. Jestto środek zagwarantowany. Po jednym zastrzyku Aphantosa ustępuje w ciągu 24 godzin. Jest to najnowsza zdobycz odkryta przez

### UZINAS CHIMICAS BRASILEIRAS Ltda.

Skład: Posto Veterinario Paranaense - Curitiba  
Rua Marechal Deodoro 275.

Wyjaśnienie do dyspozycji zainteresowanych. Badania darmo udziela lekarz - weterynarz

**Dr. Leonidas Vicente de Castro**

Przyjmuje od 3 - 4 godziny po południu.

### CASA DAS TINTAS

de Kurt Maekelburg  
Rua Barão Rio Branco 18  
Curityba - Caixa postal 415 -  
Telefon 916.

#### SPECJALNY SKŁAD MALARSTWA.

Różne kolory z farb dobre ra się na życzenia. Farby są w tubkach, wyrobu niemieckiego i krajowego. Są do nabycia najnowsze modele przyrządów do skrapiania i aparaty i walce do karbowania ścian. Formy najrozmaitszych wzorów są na składzie a specjalnie wyraża się na zamówienie.

### Dr. Dante Romanó

#### AKUSZER - OPERATOR

Profesor Operator Uniwersytetu. Były asystent szpitali berlińskich.

Leczy syfilis, drogi moczowe; djatermija. Klinika dla Panien.

Leczy sztucznymi promieniami słonecznymi ultrafioletowemi.

Konsultorium: Farmacia Minerva (na 1-szym piętrze) od godz. 1 do 3-ciej po południu.

**Praça Tiradentes 554.**  
Rezydencja:  
**Praça Senador Correia 4**

### Casa Jaragua

Telefon 403

Avenida João Pessoa, róg Ermilino de Leão - Curityba.

Skład serów, masła, wędlin najrozmaitszego gatunku, jaj, szynkieł, salam i t. p. Artykuły te są sprowadzane z najtańszych i najlepszych fabryk. Artykuły pierwszorzędne. Ceny są bardzo niskie.

### Nowości!

Otrzymałem wielki wybór MATERJAŁÓW ZIMOWYCH jak narozmaitszych Kaszmirów i t.d.

# A O M U N D O

das

### C A S E M I R A S

Ul. 15 de Novembro 129,  
KURYTYBA  
- ZAWSZE NOWOŚCI -

## APTEKA „TIRADENTES“

Aptekarz: KUNO KLEEMANN

Kurytyba - Praça Tiradentes 398 - Telefon 1084

Bogaty skład nowo sprowadzonych artykułów drogowych i aptecznych, krajowych i zagranicznych, perfumerji, mydełek, artykułów gumowych, aniliny i t. d. - Recepty lekarskie wykonuje się sumiennie i po cenach umiarkowanych.

W aptece tej udziela kilku lekarzy porad lekarskich

### MÓWI SIĘ I PO POLSKU.

### AGUA TONICA - GUARANÁ: BRÓZNE GAZOZY

## WODA STOŁOWA

### Marki CRUZEIRO

Napoje te są przyjemne i czyste i dlatego niezrównanie nadają się znakomicie na lato. - Do nabycia wszędzie. - Można zamawiać przez telefon 495 i 751.

DO FARBOWANIA WSZELKICH MATERJAŁÓW UWAŻA SIĘ ZA NAJLEPSZE

# FARBY BAYER

Perfumy zagraniczne

Kosmetyki  
Pudry  
Szminki  
Brylantyny

Pasty do zębów  
Brylantyny  
Różne wody pachnące i t. d.

„La no LUHM“ - Rua Riachuelo 161 - CURITYBA

## Pijcie piwa Bock-Bier (BODE) typy jasny i ciemny z „Atlantyki“

TELEFON 790 - 791 - DEPOSITO: TELEFON 709.

### MOZAIKA RELIGIJNA ABISYNJI

Tak często w ostatnich czasach pisze się o Abisynji, że nie można przy tej okazji pominąć seraw religijnych tego kraju, szczytającego się przeciw bardzo starym tradycjami chrześcijańskimi.

Światło Ewangelji poznała Abisynja, właściwie Habesz, niewiele wiecej w początkach IV wieku naszej ery. Jako pierwszy jej apostołem, występując w tym czasie Frumencjusz i Edesius, kupcy lub, jak twierdzą inni, uczeni podróżnicy tyryscy, dwaj rodzeni bracia. Działalność ich była tak owocną, że nie tylko nawrócili znaczną część ludności Habeszu, ale nawet Frumencjusz stał się wielkorządcą kraju w imieniu małego króla. Gdy władzę nad Abisynją objął wrzeszczący wychowanek Frumencjusza, ten ostatni przyjął święcenia kapłańskie a następnie, około roku 327 otrzymał z rąk patriarchy aleksandryjskiego Atenazjusza, godność biskupa Aksum, ówczesnej stolicy Abisynji. Ruiny tego starożytnego miasta znajdują się około dziesięciu kilometrów od granicy włoskiej Erytrei.

Zależność kościoła od Aleksandrii odbiła się później na formach chrześcijaństwa abisynjskiego. Mimo, że niedoszłe cesarstwo ugrunтовane chrześcijaństwo Abisynji nie uległo wprawdzie propagandzie arjańskiej, jednak w następnym tysiączoleciu wpadło wraz z biskupami Aleksandrii w błędy monofizytizmu, potępionego na soborze chalcydońskim w r. 451. Szczątkiem, gdy kontakt z Aleksandrią ze względu na znaczne oddalenie osłabił, monofizytyzm abisynjski zabarwił dotychczasowe liczne obrzędy i nauki przejęte z mozaizmu, a nawet po części z Zrodłem wpływów żydowskich na religję Abisynjczyków jest legenda ze Biblii o królowej Saba, zwana przez Abisynjczyków Aseb albo Makeda, miata z Salomonem syna, Menelika, który koronowany był na króla Abisynji w świątyni jerozolimskiej i kraj swój zdobywał z pomocą wojowników żydowskich. W rzeczywistości jednak wpływy te pochodzą prawdopodobnie od osi dych oddawna w Abisynji Żydów - Falaszów, do dziś niemal w czystości zachowujących religię Mojższowa.

W dzisiejszej religji abisynjskiej,

kościołami, oraz zwykłych kapłanów i diakonów, stanowiących rodzaj naszej służby kościelnej. Chcąc jedną z głównych części nabożeństwa abisynjskiego jest odczytanie Pisma św., do którego włączono i księgę Henocha, wernym ksiąg świętych czytad nie wolno. Wyjątek jedyny stanowi psalm Dawidowy. Językiem liturgicznym Abisynjczyków jest stare etjopskie narzecze Ghez, wysze z użycia Jeszebe w XIV w., tamtemniej, mimo 80% go analfabetyzmu, wszyscy potrafili w języku tym śpiewać psalmy. Abisynjczycy święcą zarówno niedziele, jak i soboty, posiadają nadto wiele świąt i niezliczoną ilość postów. Wlepszyni i innych potraw „nieostrych“ nie używają. Czcą obrządy święte, przedewszystkiem wizytacje Matki Boskiej, która nazywają „Stworzycielką świata“.

Do powyższ opisano kościoła państwowego, należy mniejszej połowa 10-ciomilijonowej ludności Abisynji. Ponadto działają tam schizmatyckie obrządku: koptyjski,

syryjski i ormiański oraz judaistyczna sekta wspomnianych już Falaszów. Katolicy na chrześcijaństwo abisynjskie zwracali baczna uwagę oddawna. Juliusz III wysłał do Abisynji w r. 1555 cały zastęp misjonarzy jezuitów, z biskupami na czele, którzy przez prawie sto lat z wielkim pożytkiem dla Kościoła i narodu abisynjskiego tam pracowali. W r. 1632 misjonarze jednak z kraju tego zostali usunięci i dopiero w r. 1702 udało się tam dotrzeć kapucynom. Niedługo i tym razem podjęta być mogła w r. 1839, gdy do środkowej Abisynji dotarł lazarysta ks. de Jacobis i św. Kongregacja Propagandy utworzyła w Abisynji oddzielną prefekturę apostolską. Obecnie nad Abisynją są ryzykując kościelna sprawuje delegat apostolski na Egipt, Arabję i Palestynę oraz wikariusze apostolski w Gouala i Harar i prefekt apostolski w Addis Ababa. Ogólna liczba wierzących katolików wynosi około 60 tysięcy.

panem, ponieważ jednak budził popłoch wśród interesantów, - redaktor zmuszony był oddać go do londyńskiego Zoo, gdzie można go oglądać żywego i zdrowego.

Bardziej tragicznie zakończyła się historia pewnego loheumona, który należał do pewnego przemysłowca amerykańskiego. Mądre to i miłe zwierzątko było tak rozpieszczone, że spacerowało sobie swobodnie po całej willi. Ale pewnego dnia, jeden z przyjaciół owego przemysłowca, nie wiedząc o istnieniu loheumona, uśmiecił go, przypuszczając że jest to poprostu obrzydliwy szozur. Istnieją również wśród miłośników zwierząt i wielbiciele węży, którzy cenią niezwykle podobno mądrość tych plazów. Pewien sportowiec angielski od tego stopnia przywiązany był do swego pułki, że nigdy z nim się nie rozstał. Dopiero, kiedyś gdy był na polowaniu, ktoś z obecnych, widząc wąża, przypuszczając, że to jest wąż jadowity, który przypadkowo dostał się do kieszki owego pana - chwycił plazę błyskawicznie i oddał. Do oryginalnych pułków należą także zaliczyć owosjony ropucha, która hoduje w kuchni pewna właścicielka w księstwie Walji oraz takiego sobie, zwykłego kota, którego właścicielem jest pewien właściciel sklepu z narzedziami optycznymi w Paryżu. Ołoś oryginalność kota polega na tem, że nosi on okulary, które specjalnie dla niego sfabrykował jego pan. Biorąc pod uwagę jednak najdotychczas szym zwierzątkiem jest pewien ośliki, znany całemu przedmiłośni londyńskiego klubu Hampstead. Ołoś mądry ten kłapouch, ilekroć przejeżdża, są przejeżdża do worka, kolo pewnej światłi - natychmiast przystaje przed nią i nie ruszy dalej ani na krok, dopóki mu jego pan nie zafunduje potężnego kufia piwa, które wypija chętnie co do kropki.

### KOT UŻYWA OKULARÓW

Ośli - zwolennikiem piwa

Istnieje cała masa ludzi, którzy przepiadają za zwierzętami i z przyjemnością hodują swoich psów lub koci papulików. Są jednak i tacy, którzy gardzą banalnością hodujcie nie zwyczajne i pospolicie zwierzęta domowe - ale kazać fauny egzotycznej.

W tych dniach wywołał w Paryżu niesamowity efekt pewien gentleman, który zjawił się w kawalerii z małym, afrykańskim zwierzątkiem

i, z w. cywetem. Zwierzątko narazie niezauważony przez publiczność, zaczął sobie nieszczęśliwie spacerować pod stolikami i dopiero niesamowity wzrask jednej z dam zwrócił uwagę obecnych na małego, egzotycznego gościa.

Inny znów gentleman, zresztą redaktor jednego z największych dzienników londyńskich, posiadał ulubionego niedźwiedzia. Niedźwiedź przebywał w redakcji wraz ze swym

# CASA NICE

|                           |                  |                             |                     |
|---------------------------|------------------|-----------------------------|---------------------|
| Brim ciemny, mocny m.     | 15\$00           | Szale damskie weł.          | 23\$000             |
| > » Diamantino, m.        | 2\$100           | Jedwab 1-szej kl. koler.    | 6\$500              |
| > » » Chardone m. 3\$     | 5\$000           | > Krepa » Gloria, róż. kol. | 6\$800              |
| > » » Xadrez » na koszule | 15\$00 do 2\$    | Parasole męskie 10\$        | do 18\$000          |
| Obuwie męskie 18\$        | do 25\$000       | > damskie Trikot wkr.       | 12\$ do 18\$        |
| > damskie 15\$            | do 22\$000       | Kachá w dezeń.              | 2\$500, 3\$, 3\$850 |
| Płótno zagl. 1 kl.        | 2\$300 do 2\$500 | Płótno na poszewki 2\$3,    | 2\$5, 2\$800        |

Obok CASA NICE stają autobusy, przejeżdżające z różnych miejscowości z poza Kurytyby. Ceny kosztu; 20 proc. niższych taniej od innych dajemy.

Właściciel: CHUCRALLA SIMÃO

Poznajmy nasze prawa i obowiązki.  
Nakładem «Oświaty» ukazana jest w polskim tłumaczeniu.

## Konstytucja Stanu Parana

Cena 2\$000; przy zamówieniu listownym dołącza się 2\$00 na przesyłkę.